

De Kleine Salamander

Thuis in diversiteit

www.dekleinesalamander.com

2021 Nieuwsbrief 3 - De Kleine Salamander.

September/Oktober 2021

Herfstkleuren.

Beste natuur-, bijen-, tuin- en/of muziek liefhebbers,

Een prachtige nazomer. De honingbijen maar ook veel hommels vliegen nog op de laatste najaarsbloemen. De terugkerende rust; een tijd van bezinning. Overdenken wat geweest is. Maar ook vooruitzien en mijmeren over hoe nu verder. Plannen maken die wellicht je eigen levensperiode overstijgen en die goed zijn voor de vele generaties na ons. Gaat het allemaal lukken?

Op 10 juli hadden we hier een mooie Open Tuin Dag met aandacht voor biodiversiteit in tuin en omgeving. En op 21 augustus ook nog een 'Open Tuin Special- 60 jaar Sjoerd' ; een mooi samenzijn van allerlei verwanten. Eindelijk ook op beide dagen weer samen muziek maken en poëzie voordragen. Poëzie met klank is voor mij de natuur in jezelf laten groeien.

Zestig jaar zijn er in mijn leven verstreken. Wat kan ik allemaal nog doen en voor wie of wat? In melancholie de kracht van nieuwe energie en nieuw leven ontdekken. Net als bomen. Iets loslaten om steeds weer opnieuw ieder voorjaar verder te groeien. Seizoen na seizoen. Generatie na generatie. Bouwen aan ecokathedralen en oerbossen ook. Voor een toekomstige verwant, die je nooit zult 'zien' maar wellicht al wel heel goed kent. In herfstkleuren iets zaaien wat gestaag en misschien wel generaties later zichtbaar wordt. Onherkenbaar maar toch gekleed in prachtige kleuren. Tot ziens maar ook tot over honderd jaar. Laten we in een uiterste poging - want het gaat niet vanzelf- er iets moois van maken.

Hieronder de volledige nieuwsbrief.

De **honingbijen** maken zich op voor de winter. Dit mooie najaar zorgt er voor dat ze nog heel wat stuifmeel en nectar uit tuintjes en ook ver daarbuiten kunnen ophalen. Onder andere op de (wilde) sedum. Ongeveer 35 volken op 5 verschillende plaatsen moeten straks met hun voorraden de winter overbruggen. Bijna 5 maanden op eigen opgehaalde reserves overbruggen. Voor enkele volken moet dat met een steuntje in de rug in de vorm van deels zelf teruggewonnen wintervoer.

Kleinere cellen

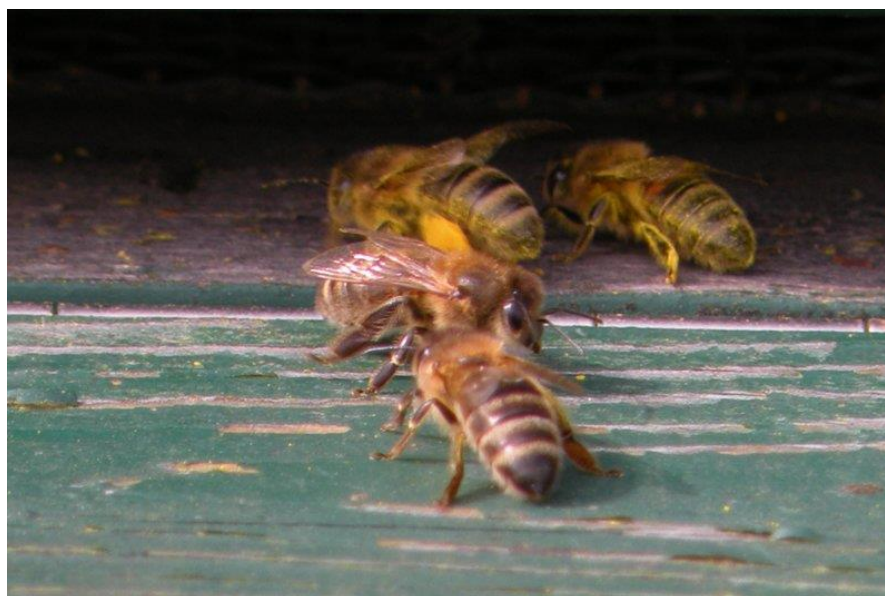
Ook zorgt de zon er voor dat ik met mijn zonnewassmelter nog wat was uit oude raten kan terugwinnen. In de bijenschuur ben ik kastmateriaal aan het ordenen, sorteren en veilig (tegen o.a. de wasmot) op aan het slaan. Straks in de koude maanden weer mijn eigen kunstraat, een beginnetje voor de bijen om zelf uit te bouwen, maken.

Ik maak kunstraat met kleinere cellen dan tegenwoordig normaal wordt gevonden. Want dat ‘normaal’ is helemaal niet zo normaal maar gebaseerd op als maar meer honingopbrengst. Meer...als maar meer, daar moeten we echt niet alleen in de agrarische sector en industrie maar ook in de imkerij vanaf. Want ook in de imkerij is er veel scheef gegroeid. Is sluipenderwijs vooruitgang gekoppeld aan kwantiteit in plaats van aan kwaliteit.

Kleinschalig en veel meer tijd

En net als het verkleinen van de raatcellen is dat ook nodig in vele bedrijfs- en overheidssectoren. Kleinschaligheid en ambacht als uitgangspunt voor kwaliteit, geluk en echt contact maken met je eigen leefomgeving. Korte lijnen tussen consument en producent. Veel minder samengestelde producten. Zonder (gebruik van) rotzooi en vervreemdende energie. Dat zonder is juist goed voor mens, dier en plant. Niet terug naar vroeger en heus ook niet naar armoede maar vooruit naar de toekomst voorbij je eigen levenshorizon. Niet ook als maar meer energie willen opwekken om alles onder het mom van innovatie en groei draaiende te houden. *Geen kerncentrales¹ of thoriumreactoren die niet alleen ons nog meer gevangene maken van een militaristisch ondemocratisch vervreemdend systeem maar ook onze verwanten in Verwegistan als maar weer opnieuw opzadelen met vervuiling, uitbuiting en andere ellende. Dat allemaal al meer dan ik weet niet hoe lang ten behoeve van ons eigen luxeleventje.*

In al je kleine cellen voelen hoe je voor komende generaties ‘een goede voorouder’² kan zijn. Want zoals ik laatst in een column las: we zijn hier (op de ‘Noord’) ontegenwoordig verwent. Zo verwent dat we niet verder komen dan wat (corona) navelstaren en brandjes blussen. Hoeveel crisis kunnen wij en de Aarde nog verdragen? *En hoeveel tijd laat de aan rotzooi verslaafde/verslaafd gemaakte mens zich nog ontfutselen?*

¹ https://www.dekleinesalamander.com/uploads/6/6/5/0/6650101/2021-04-27_groningen_-_2021-04-27_print_kerncentralis_laatste_strohalm_kapitalisme.pdf

² <https://www.trouw.nl/religie-filosofie/de-goede-voorouder-van-roman-krznaric-laat-ons-nadenken-over-wat-we-achterlaten~b1783d14/>

Zo waar die honingbijen mij al niet toe aanzetten en naartoe leiden. Maar goed die hebben ook al een veel langere evolutieweg dan wij mensen afgelegd. Ik leer ontzettend veel van ze. De toekomst uitstippelen is een grote wandeltocht langs alles wat heeft geleefd, nog leeft en nog geboren moet worden. Net zoals het gezoem van al die wilde bijen in het verleden, nu en voor de eeuwigheid hoorbaar moet blijven.

Ook in de **tuin** komt alles tot rust. In de komende winterperiode zijn alle kiertjes belangrijk voor heel veel diertjes. Al die 'kiertjes' zijn namelijk mooie schuilplaatsen voor veel insecten, amfibieën en vogels. De kleine ecokathedralen³ die ik maak van losse stenen en oude dakpannen, het verbindt me met het kleine onmisbare leven maar ook met de toekomst.

Pissebedden en oorwormen tussen en onder gestapelde stenen. Groene kikkers en kleine watersalamanders onder vermolmd vochtig hout en oude dakpannen. En oh...die prachtige trage padden die in al hun kwetsbaarheid de tijd langzamer laten lopen.

In de (heringerichte) groentetuin groeien de laatste courgettes en ook nog wat boerenkool en prei. Dit jaar ben ik ook heel goed geweest voor de slakken die mijn sperziebonen keurig hebben 'opgeruimd'. Maar op de iets eerder ook voor de toekomst gezaaide friese woudbonen en reade krobbe, hadden ze geen vat. En onder de fruitbomen ook hier en daar hoog gras wat helemaal niet meer word gemaaid. Eens kijken hoe biodivers zich dat gaat ontwikkelen.

Met de **didgeridoo** zijn er ook nog veel nieuwe dingen te ontdekken. De weg naar de toekomst begint vandaag en kan op zoveel verschillende manieren worden gevonden. Sommige Aboriginal stammen hadden - en enkelen hebben nog steeds- hun 'Songlines'⁴. Zingend, dansend, muziek makend een route beschrijven/plannen over soms wel meer dan 1000 km. De ruimte met de tijd verbinden: dreamtime. Daar ga ik met mijn didgeridoo en wellicht met Loflûd nog iets moois van maken.

³ <https://www.stichtingtijd.nl/ecokathedralen>

⁴ <https://en.wikipedia.org/wiki/Songline>

Tussen de herfstkleuren liggen nog heel wat uitdagingen verborgen. Gisteren, vandaag, morgen en in de verte. Want in de verte is heel dichtbij. Als iedereen er voor kiest om een creatieve en goede voorouder te zijn komt het goed.

*'Een karavaan trok voorbij
Zonder ergens te wonen
En niemand die iets zei
Vaders, moeders, dochters en zonen'*

©De Kleine Salamander

Sjoerd Bonnema – De Kleine Salamander

www.dekleinesalamander.com